

Fernando Vidal

ANY II

GENER 1929

N.º 13

LA DANSA MÉS BELLA...

PORTANTVEU DEL FOMENT DE LA SARDANA

SVMARI

Pompeu Fabra. El Geni de l'Arquitectura, per Ernest Albert i Galter. — El darrer festival del Foment de la Sardana, per Angel Trémols.

Conferència donada a l'estatge del «Foment de la Sardana de Figueres» el dia 22 Desembre de 1928; Ignasi Iglésies, per Ambrosi Carrión.—N'Ernest Albert i Galter.

Presentació de E. Albert i Galter, per

J. Puig Pujades. — La dansa eterna, per Llorenç Vives.

Noticiari.

FIGVERES

EN
EL
RAM
DE LA
ELEGANCIA
MASCULINA
DIR
PUIG-PARIS
ES
DIR-HO
TOT

ANTIGA CASA
Fills de Josep Massot

Fundada l'any 1850

ÉS LA PREFERIDA DE LES
SENYORES ELEGANTS

PER LA SEVA ORIGINALITAT.

PEL SEU BON GUST.

PELS SEUS IMMILLORABLES GÈNERES.

PELS PREUS VERITABLEMENT REDUITS

PLAÇA CONSTITUCIÓ, 25 i 26

FIGUERES

Relotgeria VARELA

PERELADA, 5

RELOTGES DE PULSERA, DE
BUTXACA, etc., DES DE ELS MÉS
ANOMENATS FINS A LES MÉS
MODESTES MARQUES, A PREUS
VERAMENT LIMITATS

Extens i selecte assortit en
objectes propis per a presents

COMPTANT AQUESTA CASA AMB
L'UTILLATGE NECESSARI EXECUTA
AMB TOTA PERFECCIÓ QUALSE-
VOL ENCÀRREC DEL SEU RAM
QUE HOM LI FACI

LA CASA VARELA

SERVEIX BÉ I ÉS ECONÓMICA

EMPORIVM

CAFÉ-BAR

D'EN **NARCIS ROGET**

.....

EMPLAÇAT EN EL MÉS BELL LLOC
DE LA RAMBLA DE FIGUERES

TELÉFON NÚM. 167

EN LA ESPLÈNDIDA TERRASSA
HI FRUIREU LES MILLORS HORES
DE PLACIDESA

BON CAFÉ — APERITIUS I LICORS
DE GRAN MARCA — REFRESCOS DE
TOTES CLASSES — «SANDWICHES»
OLIVES FARCIDES, ETC., ETC.

SERVEI ACURAT

LA DANSA MÉS BELLA...

PORTANTVEU DEL FOMENT DE LA SARDANA DE FIGUERES

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: «CASINO MENESTRAL»

Pompeu Fabra.

El Geni de l'Arquitectura

LA feina més àrdua i feixuga, sòl ésser una feina tenaç i perseverant, silent i conventual. La filologia, per un esperit simplista i mediocre, és una mena de trenca-closques carregat d'esterilitat i de monotonia. No produeix popularitat a l'egòlatra insaciat, ni gaudi benestant al lluitador pertinaç. Per a encarar-se amb una llengua horrorosament estragada, amb la pruija de redimir-la, es necessita una triple dosificació de cultura, de sacrifici i d'amor terral.

Posseir un home així, excepcional i centàuric, és—desenganyeu-vos!—anar a ensopegar una agulla perduda en un paller. Anem al gra. Aquest home, excepcional i centàuric, és En Pompeu Fabra. En Fabra filòleg i lúcid. En Fabra modest. En Fabra intel·ligent. El màxim elogi que podem fer d'En Fabra, és dir: «Es el nostre home.» Es un Geni. El bastiment gramatical d'una llengua viva és una obra gegantina d'arquitectura mental. Per això ens plau anomenar a Pompeu Fabra, el Geni de l'Arquitectura.

La parla redimida és la continuïtat de la pròpia cultura. L'esperit dels pobles, més que per la grandària imperialment hegemònica, es mideix i es valora per la grandesa espiritual i per l'ampla i diàfana vastitud de les experimentacions i aportacions intel·lectuals. Les cultures psicològiques, fragmentàriament escampades, que produeixen la Cultura única i humana, han de trascendir i han d'inquietar, perquè siguin profitosament perdurables i virtuals.

Mestre Pompeu Fabra: L'Empordà, que és el moll de l'os i el bocí més mengivol d'aquest gran camp d'experimentació, us adreça un doll impetuós de simpàtica efusió per la vostra obra. Per nosaltres, sereu sempre el Mestre màxim, un home indiscutit, un home gloriós. Pompeu Fabra!: La Renaixença simbolitzada. En Fabra-símbol.

Per l'anomenada de sinceritat que gaudim els empordanesos,—Déu Nostre Senyor ens la conservi molts anys—comprendreu, Mestre Fabra, que no ens mou al dir aquestes paraules el minç desig de l'adul·lació. Si no sentíssim fonament el vostre homenatge,—per no desentornar, davant l'entusiasme unànime de totes les nostres terres i vilatges—servariem el més devot silenci. Però, no. La Reforma lingüística és un fet. No és una reforma de pastera i boquica. Els fonaments són de pedra massissa. La fruitada de les nostres lletres,és ubèrrima. Es una fruita carregada de finesa àcida, perquè l'assaboreixin els esperits turmentosament delicats. O bé podem dir: D'una farina mòlta per unes mans destres n'hem tret una bella fornada. Tot depèn de les moles que empra el moliner. Si les moles no van a l'hora, el gra surt capolat, mort a patacades. Comprendreu la magnitud del nostre desastre literari, si aquesta reforma dels mots vernacles, l'haguéssim encomanat a qualsevol carnes-toltes indocumentat. L'Empordà accepta i estima—integralment—l'obra de Pompeu Fabra. A hores d'ara, en el cor dels pobles, vós Mestre Fabra, hi teniu un viu caliu d'admiració—el posat d'una gent que us deu molt i no us ho pot pagar—que no podrien desarrelar i enfredorir, ni una ventada hostil, ni un aiguat com el de Sant Farriol.

I la vostra obra, més perenne que el bronze, s'endinsa ça i enllà, camí de la Immortalitat.

ERNEST ALBERT I GALTER.

El darrer festival del Foment de la Sardana

LA Junta del nostre Foment de la Sardana, abrandada d'amor i entusiasme envers l'excels poeta Ignasi Iglésies, i no dubtant que Figueres, l'amiga del Mestre, voldria correspondre a l'amor que ell sentia per ella, i també condolguda pels estralls causats per l'incendi d'aquest istiu passat als pagesos de les Gavarres i el Montnegre i volguent fer quelcom que es traduís en cosa pràctica i útil per a ells, tingué la felix idea d'orga-

nitzar, per a avui 22 d'aquest mes darrer de l'any, un festival a benefici de la «Font d'Ignasi Iglésies» i dels damnificats d'aquelles contrades fetes cendra.

El dia 22, avui, s'escau en dissabte; els cinemes funcionen; el dia ha estat rúfol i la nit és freda i humida, però què hi fa! Els socis del Foment de la Sardana són ardits i decidits i passen de tres cents. Figueres sent com cap més població les penes que punyen les altres. La ciutat de Figueres és tota de

Mestre Iglésies, com aquest era tot per ella, a la qual estimava com un enamorat. Els figuerencs són assedegats de cultura, i per tal de sadollar-los ha arribat l'eximi poeta i escriptor Ambrosi Carrión, i per a fer-los fruit un moment d'art dramàtic, també ha vingut el celebrat actor Manuel València, i encara podran gaudir de les excel·lències d'unes belles sardanes refilades per la valuosa cobla «La Principal» de Perelada. Què més voleu?

La sala gran del Casino Menestral, on el festival tindrà lloc, serà curulla d'una gernació la qual escoltarà amb avidesa la conferència, el monòleg i les sardanes, les quals puntejaran formoses i gentils damisel·les de peus *polidors*, i simpàtics joves de cor obert i mirada franca. Farà bo d'assistir-hi. Anem-hi, doncs, que ja és hora.

* * *

Ens haurem retrassat força avui fora del nostre costum?... Ningú no es veu pel carrer de Prat de la Riba... És clar, avui tothom haurà volgut ésser puntual. Com es coneix que hom sent fretura de palesar l'afecte a aquell qui estimava tant la ciutat! El resultat metàl·lic per a la «Font d'Ignasi Iglésies» i per a els damnificats de les Gavarres serà esplèndid. Apretem el pas car els seients seran, sense dubte, tots presos.

Ja som a la porta del Menestral i no gosem entrar car un silenci religiós plana en el local i no volem amb la nostra entrada despertar aquella religiositat dels oients els quals deuen escoltar amb tota devoció les belles paraules de Carrión. Però, que és estrany que no ens arribi la veu del conferenciant! Que diantre! entrem'hi i de moment ens quedarem a darrera.

Una bufetada rebuda en plena cara, no ens hauria fet el mal que ens causà el cop que sentírem al fons del cor en entrar i veure aquella buidor, aquella sala freda d'entusiasme, d'amor, de sentiment ..

Ca! No pot ésser! Es que l'humitat del carrer ens ha entelat els ulls i no veiem clar...

Anem entrant i comencem de veure algunes cares conegudes, poques, però. Noms? No calen, els de sempre i encara encara. Alguns en manquen... I bé, és aviat; ja vindrà tothom. Això és el costum de fer tard sempre...

La cobla «La Principal» de Perelada, comença d'alegrar-nos amb les notes de la formosa sardana «El cor del poble» (Camós), a la qual segueix «Dalt les Gavarres» (Garreta), essent ambdues força aplaudides, no pas, però, tant com ho mereixen i és perquè en la sala hi manquen mans i els que hi som no podem omplena-la d'aquelles manifestacions.

I ocupa la tribuna N'Ambrosi Carrión el qual és rebut amb aplaudiments, i l'orador va desgranant la Vida i l'Obra d'Ignasi Iglésies i presentant-nos-el com Dramàtic, com Poeta i com Home.

Si el coneixia Carrión a Mestre Iglésies!

Tingué paraules d'elogi per Figueres la terra tan volguda i estimada del gran poeta.

Nosaltres, en sentir aquelles frases acotem el cap, acluquem els ulls i sentim una flamarada a les galtes... És de vergonya? És de calor? D'això ben cert que no, car a la sala hi fa fred de buidor i fred per la manca d'aquell amor a l'home del qual ens deia suara Carrión, que Figueres era la seva aimada, i nosaltres, en aquests moments, veiem que Figueres li és ingrata i en sentim vergonya, la qual ens puja al rostre envermellint-lo.

L'inspirat conferenciant acaba la seva interessantíssima peroració, tota florida

de belleses, escoltant una càlida ovació dels qui vertaderament palesen amb llur presència a l'acte, que estimen Iglésies i Figueres, i l'ovació es repeteix - creiem - per tal d'esborrar aquella nota d'ingratitude a la memòria del Mestre

I surt a l'escenari Manuel València dient el monòleg del gloriós dramaturg «L'esclau del vici» quina interpretació esborrona els oients, i reb el gran actor aplaudiments sorollosos,

Després, la renomnada cobla ens fa oïr les belles i airoses sardanes «L'esclat d'un petó» Blanc; «Remembrança» (estrena) Joaquim Serra; «Flor del cingle» Casademont; «La font d'Ignasi Iglésies» (estrena) E Sans; les quals són sorollosament aplaudides i rodades per alguns entusiastes només.

Es sortejà un formossíssim dibuix-retrat d'Ignasi Iglésies, mestrívolament pintat pel bon amic Francesc Guillamet, el qual retrat *tocà* al tresorer del Foment de la Sardana.

* * *

I ara per acabar, què hem de dir, què hem de comentar?

Tenim entès que a la sala del Casino, deixant a part els particulars que hi assistiren, hi havia només uns 75 socis. On eren els altres?

Un amic, el qual feu una escapada al cinema, ens digué que allà hi havia vist un bon nombre de socis del Foment.

Què vol dir això? On és aquell amor que es digué tenir-se per Mestre Iglésies? On és aquella caritat pels catalans damnificats? Per què en un dia com aquest no sabéreu deixar el cinema o qualsevol altre divertiment, per tal de palesar l'amor, la gratitud i la caritat?

Socis del Foment de la Sardana, figuerencs tots, en un dia com aquell

no deguéreu mancar-hi; cada un de vosaltres, no solament havíeu d'anar-hi, sinó de procurar acompanyar-hi un amic, una família, car sempre dóna més satisfacció gastar-se uns cèntims que sabem han de servir per a guarir una ferida, per a homenatjar una persona estimada, que gastar-los per una cosa que al cap d'avall dóna satisfacció un moment, sense que deixi el més petit rastre d'agraïment.

Penseu tots, també, que l'engrossir el Foment de la Sardana, és treballar per la cultura del poble, de la qual se n'han d'aprofitar els vostres amics els vostres germans, els vostres fills, puix quan més socis s'inscriguin, més quotes entraran i quantes més d'aquestes n'hi hagin, més podrà estendre's l'entitat i més festes culturals podrà donar, i no dubtem que res no hi ha com la cultura per a el bon nom d'un ciutadà.

No volem dir amb això, que deixeu de concòrrer a altres diversions, de cap manera, car nosaltres no som ni hem d'ésser exclusivistes; el que volem dir és que si alguna vegada, si amb qualsevol avinentesa s'ha de palesar l'amor, la caritat, i encara l'agraïment, que us en recordeu i feu que amb la vostra assistència resulti l'acte una manifestació dels vostres sentiments nobles i humanitaris.

I sobretot, els qui sou socis del benemèrit «Foment de la Sardana», heu de procurar no mancar jamai a les seves festes, i els qui encara no heu apuntat el vostre nom en les seves llistes, heu de prendre la resolució ràpida d'ingressar a l'entitat per tal d'honorar Figueres la qual, si és emporium de paternitat i de la dansa més bella, ha d'ésser-ho de moralitat i de cultura, i el «Foment de la Sardana» no hi ha cap dubte que és creat per això com així ho reconeix tothom.

ANGEL TRÉMOLS.

Conferència donada a l'estatge del «Foment de la Sardana
de Figueres» (Casino Menestral)

22 Desembre 1928

IGNASI IGLÉSIES

L'AUTOR DRAMÀTIC

EL POETA

L'HOME i L'AMIC

I

DEIA, jo un dia, parlant davant d'un auditori de sardanistes, que Ignasi Iglésies que tant estimava totes les manifestacions de l'ànima popular, sentia un gran amor per la sardana; no solament per ésser la nostra dansa representativa, sinó, per què com en el magnífic concepte maragallià, es el símbol «d'un poble que estima i avança donant-se les mans». I en aquestes paraules del mestre en poesia de la «Glosa» hi ha el verb essencial, l'espurna que abranda tota l'obra del mestre en humanitat i també en poesia, que va escriure «Foc nou» i «La llar apagada». En la manera de veure i de sentir més corrent als homes, avança vol dir lluita; vol dir arribar, o tractar d'arribar, a una fita somniada, obrint-se camí, sigui com sigui, i mal a les voreres s'hi deixin reguerots de sang, nits de maledicció i un florir dels esbarzers de l'odi. Però el nostre autor, va voler que l'anar endavant, fos com el del sembrador que segueix l'arada que obra un goret que mai s'acaba i on va llençant totes les llavors generoses que en aquest cas, el del nostre Iglésies, són tota la seva vida, tot el seu esperit. Avui, és una paradoxa, avançar, estimant; fa riure a tots quants han perdut la fe; avui s'avança amb el ganivet a la mà. Però per què els que no podem creure en altres coses, creguem en la bondat dels homes, i en que aquesta fa miracles, Iglésies des de un cap a l'altre de la seva vida, tal com va dir Maragall va estimar i avançar amb les mans enllaçades amb les de tot el seu poble, o duent l'ànima de la raça, com una garba de flors damunt del pit, o com una flama que sostenia en les seves mans sense cremar-se.

El nom de Maragall i el d'Iglésies, evocats conjuntament, en aquesta festa d'avui, tenen ressonàncies sagrades. Maragall amb el seu sentit profunde de la paraula viva va fer-vos, fills d'aquesta terra de llibertat. Iglésies per ésser terra de llibertat, va estimar tant als seus homes,

es va sentir empordanès i figuerenc per elecció. Avui en parlar d'ell, no vinc pas a fer-vos l'apologia solemniat d'una gran figura que contemplem amb més respecte que emoció. Vinc a dir-vos, el meu concepte d'home senzill, que estimava a Iglésies, i que us parla sabent, que en perdre'l, tots vosaltres haveu sentit que se us enduien part de la vostra carn i del vostre esperit. Ni el sentit crític, ni l'admiració ni el respecte vull que encengui les paraules meves. Sols un caliu d'amor i de recança pot fer-les vives i sinceres. Així, figuerencs, és únicament com goso a parlar-ne davant vostre.

II

De tots els aspectes que presenta la personalitat d'Ignasi Iglésies, el que tothom veu primer és, el de l'home de teatre, i naturalment el que més s'ha escatit i analitzat fins ara. Però jo que tantes i tantes vegades havia parlat amb ell d'art dramàtic, de la manera de sentir-lo i fer-lo, mai tenint en compte les raons essencials de l'esperit de l'Iglésies i la seva manera de veure i de sentir el concepte ètic que posava per damunt de tota altra qualitat humana, mai se'm va ocòrrer preguntar-li el per què de la forta vocació d'autor dramàtic. Ell no va pas esdevenir-ho per una causa superior i misteriosa com si fos obra d'aquell estel de gràcia al que Maragall atribuïa la creació poètica. En Iglésies, totes les coses tenien una valor estructural absoluta. Sabia en què es fonamentaven i per què les feia. Els conceptes més abstractes de la fantasia eren tractats per ell com pures i absolutes realitats.

I millor que tractar d'escatir com va esdevenir autor dramàtic, és interessant d'imaginar, com de la professió d'un art va saber-hi donar aquest caient de bona nova, com va fer-ne obra social en un sentit redemptorista, i com amb totes aquestes coses que semblen tòpics i llocs comuns,

en segons quines mans, en les d'ell van devenir art del més pur, del més transparent que hem tingut i fem a Catalunya.

Iglésies, sosté gairebé des de els seus inicis literaris uns quants temes que persisteixen a través de tota la seva obra fins la darrera producció. El que per damunt de tot plana d'un cap a l'altre, és el de la maternitat. Diríeu que per una mena d'esperit profètic sentia per endavant la dolor de la seva tragèdia íntima i això li feia afinar el sentit de percepció per afirmar que damunt dels fills moltes vegades hi ha uns drets més poderosos que els d'aquells que directament els hi han donat la vida de la carn. Cal pensar en l'iniciació del motiu en «Fructidor» on encara s'imposen els drets de la carn, fins arribar a «El cor del poble» on s'aferma que per damunt de totes les modernitats materials n'hi ha una de més alta que és la de l'esperit quan és feta d'amors, dolors i sacrificis. Cal sentir com en «La llar apagada» s'expressa la crudel decepció de l'home noble que sap estimar com a propi el fill d'un altre, i no és comprès ni de la que comparteix la seva vida. Aquest tema, un dels més importants del teatre d'Iglésies, té en realitat, una valor moral i social molt més forta que no pas una valor artística. I malgrat això és una de les obres més pures d'art del nostre teatre, perquè l'autor va abocar-hi una gran quantitat d'emoció. Tota la que duia en el seu cor, que enyorat dels fills que no tenia, estimava, perdudament els fills dels altres.

S'ha dit que els autors dramàtics per a ésser bons han d'ésser profundament objectius, per a saber recollir i plasmar tots els caires, dels caràcters. L'humanitat ha d'esdevenir per ells un espectacle que es contempli amb mirada intel·ligent, aguda però que no s'enlluerni amb les resplendors massa vives, ni s'enteli de llàgrimes emocionant-se. Tota la vida interior de l'autor dramàtic deu contenir-se i limitar-se fins desaparèixer davant la seva producció. Altrament, en lloc d'escriure els drames dels homes, no més faria el seu. La passió personal ha d'esdevenir una cosa profètica: assimilar-se i transformar-se, en infondre's a qualsevol temperament. A més: de fer el seu drama, continuament, ben segur que cauria en repeticions enfadoses i sense interès.

Però en aquest cas d'Iglésies, del seu dolor personal n'ha fet la part més pura de la seva obra. En poques de les altres el sentit trascendental s'afina com en les tres esmentades. Per una màxima simplicitat, els personatges de «El cor del poble» arriben a la puresa definitiva. De tan simples com són, de tan casolans, esdevenen universals. Dintre de la cuina senzilla d'una llar de treballadors, esclata un dels conflictes més fondos de l'ànima humana, i es resol com es deuria resoldre per un home com Iglésies: Els drets morals, els drets de l'afecte són molt més

poderosos que no pas els de la sang i les llei dels homes. Un conflicte així sentit en fret podia haver donat per fruit un tractat d'ètica per obra d'un filòsof; en mans d'un artista el tema podia semblar mancat d'elements estètics; en mans d'Iglésies és una obra genial.

I això és per què ell, per damunt de totes les coses era un creador de vides, que és l'única missió del poeta i sobre tot del poeta dramàtic. Però així, com en el seu temps predominava el sentit de la literatura naturalista que es comprenia més com a reproducció que com a creació, Iglésies, en fer homes i les accions llurs, podia acceptar aquesta com actes reals damunt dels quals no es podia produir altre fenomen que els manifestats directament. Però els éssers humans, els vius, agents o pacients dels mateixos, havien d'ésser transfigurats més que per l'art en unes entelèquies estètiques, per la bondat en uns homes i dones superiors, tal com l'autor voldria que fóssin, i que de tan bons de tan purs, arribaven a convertir la bondat de cor en bellesa.

Això és una de les raons que van impulsar-lo segurament a esdevenir autor dramàtic. A mida que més per instint, que no pas per reflexió, ni per pla preconcebut anà sentint que la missió de l'escriptor havia de tenir, segons ell, un absolut sentit evangelitzador, va comprendre també, que en lloc com el teatre podria trobar tribuna per a fer-se escoltar. L'art dramàtic obra directament damunt les multituds, és una mena de «mítting» de cada dia on l'autor pot predicar lliurement les seves teories, el teatre a més és un art popular, que es fa per igual comprensible als intel·lectuals i als analfabets, és la veu de l'art i la literatura que pot trucar a tots els cors i a totes les intel·ligències amb la seguretat de trobar resposta.

Si l'Iglésies hagués estat un home de escenes religioses, segur s'hauria fet missioner. Com que creia en l'home i en la vida, com que volia el millorament de l'un de i l'altra es feu home de teatre.

Encara hi ha una altre raó, que senyala al meu entendre el per què en lloc de poeta narratiu o d'assagista de conceptes morals, Iglésies fos home de teatre: L'amor que sentia per aquesta nostra Catalunya. Quan en les primeres tremolors del alba del nostre renaixement en el passat segle, els «Jocs florals» varen començar a fer sentir la seva veu, no més va trobar eco en el cor o millor dit en l'intel·ligència d'uns quants intel·lectuals, amarats fins al moll de l'os de l'afecció historico-arqueològica de l'època nomenada del romanticisme. Però el poble, la massa anònima i humil, de treballadors i pagesos que en aquell temps gairebé no sabien llegir, però servaven el tresor de la llengua i del pensament en català, no coneixien ni sabien res d'aquell esperit que començava a lluir com una flama tremolenca en els cenacles literaris. Segurament, que en conèixer-la li haurien estat hostils. Va

ésser necessari que Pitarra el per tants conceptes gloriós i per altres tants, vituperable Pitarra, engegés damunt la massa anònima, els coets espelejants de les seves gelades primer i després dels seus drames en aquell català plebeu i mixtificat, però que era el mateix en que el poble parlava, sentia, estimava, odiava i maleïa.

La gent en el teatre, es va trobar a si mateix. El sentit pairal, com ara diem, va estendre's per damunt del nostre poble i deixà una llevor en cada consciència. El teatre fou l'arma, l'element de difusió de tantes idees i sentiments caríssims. Iglésies va veure que la política sempre anava lligada amb sentiments materials, o a necessitats del moment, mentres que per altra banda la poesia pura, servaria l'essència del verb, com el sagrari guarda l'emblema del dogma. Però la fe, no l'encomanen els teòlegs, ni els definidors; l'encomanen la predicació i l'exemple. I la fe del sentiment pairal, tenia el seu lloc màxim de propaganda en l'escena. Una altra raó per a comprendre el per què Iglésies va esdevenir autor dramàtic

Tal vegada no és aquesta la realitat dels fets; potser Iglésies no va meditar ni preconcebir aquestes coses suara esmentades. Però en realitat ha esdevingut així. Ell, va sentir que davant del nostre poble hi tenia una missió, i aquesta no va trobar altra manera de manifestar-se que la creació de l'obra de teatre. Va comprendre aquest com un element, com un motiu d'emoció, posa molt distinta de la que avui se li dóna de jutglaria per a divertir el poble. A aquest també el diverteix i li desperta la rialla grassa i llardosa, una mona ensinistrada qual-sevol qui imita les accions humanes. Iglésies, en esdevenir autor dramàtic, creador d'accions humanes, en lloc d'ajupir l'home contra la terra, d'apropar-lo a la bèstia, va voler i va aconseguir, apropar-lo a Déu en el sentit de fer-lo més bo, més noble, més pur, per gràcia de l'art. Perquè aquest és l'emoció, l'única cosa que més enllà de les religions, ens fa sentir la divinitat.

III

Quan parlem de Déu, gairebé sempre els homes no recordem que els seus fills directes són els poetes. Art és creació s'ha dit i es repeteix a cada punt, però jo en aquest moment encara vull dir: poesia és més, per que és emoció. I definir aquesta és quelcom més difícil, que penetrar els misteris del dogma. En parlar d'Iglésies, avui que de poc, s'ha escatit, si era o no era un poeta líric i si hauria pogut ésser un poeta didàctic o descriptiu, cal dir que per sobre totes les definicions, que puguin aclarir-nos l'essència de la seva personalitat, era un poeta. Voler treure en clar si era líric, o defididor de conceptes ètics, o pintor de paisatges, és cosa absolutament baldera. Cal afirmar només si era,

o no era un poeta. I això no hi ha ningú que pugui posar-ho en dubte. No hi vol dir res, en la seva obra conjunta, que les poesies sien tal vegada, els elements de menys qualitat emocional. Cal no més, per a donar força a la meva afirmació, recordar l'esgarrifança dels públics quan Joan el protagonista d'«Els vells» no troba paraules per a respondre a la muller que li pregunta el per què l'han despatxat i únicament sap llevar-se la gorra i mostrar els cabells blancs. Aquí la paraula no és prou, i el silenci és d'una emoció infinita. El gest tan simple, tan humà, val per totes les paraules del món. I si deia algú que això ho troba l'autor dramàtic, jo li respondré que per damunt d'aquest ho troba el poeta, que si bé sap parlar amb les paraules definitives, sap, per damunt de tot, sentir i fer sentir, la tremolor, la profunditat i el misteri del silenci. L'autor dramàtic, com a perfecte en aquest aspecte, sabrà crear figures que siguin vives, de carn i ossos; mentre que el poeta farà encara molt més: farà viure davant nostre o millor dit ens farà sentir, confoses amb la nostra vida, la d'unes ànimes, d'uns esperits que sentim reals, i fins eterns, sense poguer donar raó de la llur incorporeïtat

Dintre del món i dels caires contundents de la realitat, crear i donar vida a l'univers de les ànimes, aquesta és la missió al meu entendre del poeta. No n'hi ha prou amb crear vides, cal encara més, cal dur-nos la realitat d'un món sempre sensible, que el sentim encara que no el poguem comprendre.

Dir si Iglésies va ésser o va deixar d'ésser; dir si podia esdevenir tal o qual cosa, ni és tasca oportuna, ni menys fer-ne de crítics. Ara, és menester per damunt de tots els jocs malabars, de tots els funambulismes intel·lectuals, tractar de quan va ésser en realitat, i definir-ho. I per a fer-ho, cal situar-se més que davant de la seva obra davant del cor del nostre poble i escoltar-ne els batecs. De pocs trobaríem, per no dir de cap, on les paraules d'Iglésies no hagin produït un dia una contracció emocional, o bé d'uns ulls on no hagin tremolat unes llàgrimes. Hi ha però, d'aquests estats emocionals en dir popularitat, com si aquesta fos cosa menyspreable. I certament n'hi ha una que ho és. La que desperta les baixes passions i concupiscències, o la que serveix com un esclau, fent omisió de totes les limitacions morals, els instints i gustos de la multitud. Però aquesta, passa i és fon, i sols deixa un rastre de vergonya i menyspreu personal per qui l'ha sentida. En canvi, hi ha una altra popularitat més fonda. Aquella que s'ha afermat imperativament, que ha deixat la seva empremta en cada ànima d'home com l'encuny graba l'imatge en la medalla. Per imposició. Aquesta és la popularitat d'Iglésies, la que no es perd pas i perdura, la que fa dels esperits, com una mena de vi ranci, que quant

més temps passa, més es clarifica i més fat devé i més generós.

Les mares d'aquest vi espiritual, són les eternes raons polítiques. Aquelles que lliguen l'obra manual de l'home amb el curs misteriós de les estrelles, aquelles que saben comprendre i fer sentir el ritme obscur que mena la correntia de la sang dins les venes del cor humà i les revolucions dels sistemes estelars en l'espai, com si fossin les venes per on córrer la sang de l'infinit, aquelles que saben trobar la raó oculta del plor d'un infant, i del bruel del vent desfermat aquelles que de la vida, la mort, l'eternitat i l'infinit, les fites sensibles i les incomprensibles de la vida, en saben fer sentir tota l'esgarrifança, encara que no es penetri la seva essència. Perquè hi ha dues maneres de comprendre les coses, i una que les determina, les limita i les analitza, que és la ciència; un altre que ens la fa sentir fins la mèdula, que se'ns cargola al cos i a l'esperit com una fuetada, i que va més enllà de la comprensió perquè entra en el misteri de la sensibilitat. Això és la poesia.

I aquesta és en l'obra del nostre amic i mestre. Sense saber com, tal vegada, quan menys ho espereu, es produeix aquell estol de gràcia de que ens parlava Maragall. No hi vol dir res que en lloc de manifestar-se d'una forma grandiloqüent a la manera èpica, amb una sonoritat esveradora de trompeta i tabals ho fassi modestament, calladament; truqui als cors amb la mà tímida d'aquells que es donen vergonya de demanar aixopluc en una casa desconeguda. Recordeu aquelles llegendes on Jesús, disfregat de mendicant tusta les portes amb mà tremolenca i veu vergonyosa, recordeu com s'asseu en el recó més humil de les llars, i menja el bocí més petit i s'entorna sense fer fressa. Però recordeu també, com una vegada partit, la casa resta plena per sempre més de perfum i d'una claror que mai s'apaga; recordeu com a tots els cors hi deixa una vibració d'alegria, una riulla en tots els llavis, i una llàgrima d'entendiment en totes les parpelles. Doncs així és la poesia d'Iglésies, sense oripell espectacular, però amb una gran profunditat emocional.

Altres podran esdevenir com una foguera, magnífica i crepitant que arrasi la terra, ompli l'espai i arribi fins al cel. Però d'aquesta magnificència enlluernant, apoteòsica, gairebé sempre, en restarà una terra calcinada i negra, un panorama de devastació i desolació intinites. Però si en aquesta terra cremada, maleïda i erma, per miracle del cor d'una roca en brolla una font encara que sigui de gota en gota, la gleba poc a poc ablanida pel plor de la font, obrirà les entranyes, on sota la cendra dormen les llevors, i devindrà verda, florida, fructosa. I tornarà la vida, amb totes les alegries i totes les inquietuds. Un incendi enlluernant pot destruir tota la vida del món, i una gota d'aigua persistent pot tornar-la a crear.

La poesia d'Iglésies, tenia moltes virtuts d'aquesta gota d'aigua.

IV

Gran cosa és doncs per a el nostre poble tenir un autor dramàtic o un poeta, però encara és molt més gran tenir un home. El nostre Iglésies, ho era en el sentit més noble de la paraula. Perquè de la missió d'artista que s'havia imposat, millor dit que era consubstancial amb la seva manera d'ésser, que era, la seva vida concretament, es va sentir per damunt de tota la valor col·lectiva. El seu profundíssim sentiment humà que li feia trobar en totes les coses un sentit de vida, estava amarat d'un panteïsme religiós, no pas a la manera d'un Goethe, massa cerebral, metafísica i complicada per a ell, sinó amb un sentit evangèlic que l'apropava en molt a la manera de sentir d'un Tolstoi.

Però sigui per el seu esperit d'infant que tenia els esguards enlluernats de totes les clarors i l'ànima amarada de totes les generositats, el seu sentiment d'humanitat era d'un absolut optimisme. La dita de «l'home llop de l'home», no era pas feta per a ell. Creia que tots eren bons, i que quan algú deixava d'ésser-ho, es devia més que a res a elements o forces alienes a l'home. Mai va creure que el dolor i la maldat fossin potències o divinitats malignes, que la voluntat i més que la voluntat, l'amor no pogués vèncer. Per això aquesta constant predicació de la seva obra i la seva vida, on la paraula amor es diu tantes vegades, com si fos una fórmula màgica i misteriosa, que a força de repetir-la atenyés el seu objecte.

Això, feia, que tot plegat fos en sentiments i accions com un noi gran, ingenu; sense que mai pogués però, dir-se'n que li treia tremp al caràcter ni dignitat. Si l'Iglésies era manyac en la seva vida, corrent, entre els amics i en la pau de la llar, l'Iglésies encès per alguna causa justa, redreçant-se contra l'incomprensió, l'injustícia o la maldat, tenia quelcom d'imposant, i us feia recordar la força de la natura deslligades. Però sabia també, perdonar. Mai els seus enemics havien d'anar al seu davant o humiliar-se. Era ell, qui els brindava l'encaixada franca, l'abraçada acollidora. Sabia posar límits a tots els odís i rancúnies, sabia esborrar-los però no sabia ni volia posar limitacions a la cordialitat, ni a l'admiració ni a l'afecte.

Per això fou per nosaltres, els qui avui encara mort, ens honorem amb el nom col·lectiu d'amic d'Ignasi Iglésies, l'amic en el sentit més absolut i més gran del concepte. No caldria que us en parlés a vosaltres figuerencs, quan gairebé la seva ombra us era familiar quants tots pla sabeu que deia «Si em perdo busqueu-me a Figueres.» Un dels seus afectes més cars, jo vui que es digui, era el vostre i nostre Puig Pujades, de qui

no en parlava mai a Barcelona sense una mal dissimulada tremolor en la veu, com d'En Guillemet, el de les efusions amplíssimes, o com d'En Canet mort que fou una de les seves grans penes. I tants d'altres també que no anomeno per què prou els sabeu tots. I podria dir que s'hi inclou tot el vostre poble. Cal pensar només, que per arreu de Catalunya, la seva ànima feta d'una magna cordialitat va escampar una sembrada d'afectes com potser no ha tingut cap més home representatiu de Catalunya.

Quan Barcelona el va saber ferit de mort es va commoure fins al més fons de la seva entranya, el dolor trasbalçà tota la nostra Catalunya. Quan, una vegada mort, les mans d'uns quants amics l'amortallavem pietosament amb el símbol sagrat, ens va semblar que al seu damunt hi posavem tot l'or del sentiment col·lectiu, tota la sang simbolitzada en quatre rius de la vida nostra, perquè l'acompanyessin al més enllà desconegut. Ploraven els homes, i les dones s'agenollaven per pregar i els infants li besaven la mà, no perquè es perdés un gran autor dramàtic, un altíssim poeta, perquè d'aquell ens restava l'obra; ploravem, pregavem i besavem perquè perdíem l'home, l'amic, i això, per alt que sigui el seu art, per forta i gran que sigui la seva obra, no hi ha poder que pugui tornar-nos-ho. És l'amic de tot un poble el que se n'ha anat per no tornar, i sols ens ha deixat l'exemple.

Veïllem, doncs, pel seu record. Fem que de la llum de tots els ulls que han plorat per ell, s'en faci una sola llum que sigui condemnada en el cel, com una estrella, que potser mai tingui nom, però que sia la de tots els nostres amors i la de els d'ell.

Fem que aquella ombra callada que duïem a la vora i que era tebia, dolça i comprensiva, sigui vora nostre com a record i com exemple, fins que de la seva vida s'en formi una llegenda i un mite, perquè vingui un temps en que fins tal vegada es dubti de la seva existència real, perquè de tant bo, sigui com un personatge imaginari que estimin els infants i els vells, els qui contemplin la vida amb l'esguard més clar, i respectin els homes sacsejats per totes les passions, fem que arribi un temps en que vora del foc es conti una rondalla que comenci així:

Una vegada fou un home, que cantà totes les virtuts de la raça que fou tan pur, tan honrat i tan noble, que tothom l'estimava, que quant morí, el va plorar tot un poble i que una volta mort, per a veïllar-li el cor etern va aparèixer a el cel una nova estrella, que com si fos l'esguard amorós de l'eternitat, veïlla damunt de la seva tomba humil, i veïllarà mentre hi hagi un cor on recordi ia paraula en que ell va sentir i va parlar i mentre restin uns llavis per a dir-la.

AMBROSI CARRIÓN.

MES DE GENER

P R O G R A M A

DIMARTS, DIA 22

A les 10 de la nit.

LA NOIA ALEGRE QUI NO SAP PLORAR	SERRA (fill)
SANG NOVA	A. JUNCÀ
RAIG DE SOL	GRATACÓS
DELÍCIES DEL BOSC	R. SERRAT
ENYORANCES	J. SERRA
LA FONT D'IGNASI IGLÉSIES	E. SANS

Cobla ANTIGA PEP

Audició XXXII

MES DE FEBRER

DIES 1 I 2

Festes en commemoració del CXII aniversari del naixement d'En Pep Ventura

HI PRENDRAN PART LES COBLES

**LA PRINCIPAL DE LA BISBAL I ANTIGA PEP
I LA SECCIÓ CORAL DE LA SOCIETAT "ERATO"**

DETALLS PER PROGRAMES

N'ERNEST ALBERT i GALTER

El nostre intel·ligent i activíssim col·laborador, qui donà el dia 14 del passat Desembre, una interessantíssima conferència a «Atenea». Desenvolrà el tema, ja anunciat, «Les inquietuds d'una generació conscient».

Amb paraula vibrant i vigorosa, s'adreçà d'una manera especial a la joventut, amb el viu desig d'encomanar-li aquest doll d'inquietud, que sent Albert i Galter, per a que en temps no llunyà pugui donar esplèndids resultats en pro de la cultura i del progrés del poble nostrat.

En el seu rostre ja s'hi reflexa aquest arborament d'inquietuds que és Albert i Galter amb un marcat entusiasme en tota lluita que sigui verament de progrés i de justícia.

Per a no ésser titllats de vanitosos i aduldors, fent nosaltres mateixos l'elogi del nostre estimat amic, ens plau de reproduir, més endavant, les belles paraules de presentació del dilectíssim amic l'escriptor Puig Pujades.

Presentació de E. Albert i Galter

Senyores i senyors:

LES paraules de presentació, tenen solament una certa eficàcia, quan serveixen per a recordar unes gestes ja conegudes, per a reverdir uns llorers mustigats: llavors l'auditori diu: Ah! Si. Ja recordo, es aquell senyor que va fer allò o allò altre.

Però quan hom es veu obligat i honorat, a presentar-vos una persona, poc coneguda o quasi desconeguda (no pas per manca de valors intel·lectuals ni espirituals, sinò per manca d'anys) pot acudir-se-li adaptar les paraules evangèliques: Escolteu i pels seu fruits el coneixereu. Aquesta hauria d'ésser la meua presentació de l'amic Albert i Galter, sinó em cregués obligat amb la meua consciència, d'aixecar un cant de joia, davant l'esplet d'inquietuds que floreixen en la nostra joventut empordanesa.

Sembla talment com si els nostres joves volguessin refer aquell crèdit de confiança que no fa molt temps, jo creia esgotat del tresor espiritual que ens llegaren els nostres avant-passats.

Ara, per poc finament que esgaurdeu veureu titil·lejar ací, allà, flametes d'inquietud, senyals d'aquella fretura d'esperit, d'ànsia de saber, d'afany de corregir o esmenar, especial interès d'estudiar, per a convertir en actes els nostres desigs.

En la seva forma més pura, la inquietud seria un fervent impuls de l'esperit que desitja el bé pel bé, un desinteressat interès, per tot ço que sembla demanar-nos la nostra ciència i experiència; el neguit natural del qui, en escometre una obra desproporcionada a la seva capacitat, arbora en desigs d'estudiar, de perfeccionar-se i millorar per estar a l'alçària de la seva empresa.

La inquietud es l'esca de les grans idees i d'ella neixen els grans sentiments. L'esperit inquiet sent la dolor dels mals que a altres afligeixen. En la seva justícia, comprèn tot ço que a l'atzar deu. Despullant-se d'oripells, pensa que quasi res procedeix de sí mateix, sinó de la seva herència i de la seva educació, bens més aviat deixats, que donats, i que obliguen a qui els posseeix a ésser quelcom més que un home culte, a contribuir a millorar la condició dels qui en néixer o en el transcurs de la vida, degueren menys a la sort.

La inquietud que es el propulsor amb el qual hem de vèncer la nostra inèrcia, necessitarà un major esforç quan més intens sigui el nostre benestar material.

Però això també, hem de lloar a la inquietud, que esdevé més bella per ésser més altruista.

I es aquesta la tònica de la inquietud quines

flametes ací i allà, s'obiren, en el viure monòton de la terra empordanesa.

Albert Galter es diu, la flama d'inquietud que avui ve a il·luminar la grisor del nostre viure; Alfons Puig es la flama que s'apropa imminent, Alexandre Deulofeu es l'altre que més enllà ens promet també hores glorioses. Albert Galter és el prototipus de l'hereu que vol fer-se perdonar l'esser-ho. Per contes de deambular com un ensa per vinyes i conreus, ell hi poua la lliçó de bellesa que rau a les fonts pures de la natura. Per contes d'ésser un més d'aquells fills de família que saben les subtilitats dels jocs de cartes o saben gaudir les afrodisíaqes sentors d'intims *boudoirs* prefereix exercir a intervals el sacerdocí de mestre d'escola, per a conèixer terres i gents, i delectar-se en l'esbadiment de les joves intel·ligències. Empordanès de soca arrel. Empordanès fins al moll de l'os. Per temperament, per caràcter, per reflexió, per una espiritual assimilació de convivència.

Sent el seu esperit conmogut per totes les causes de progrés i de justícia, obert a totes les frisances de l'ànima universal.

Albert i Galter és originari de dues arreladíssimes i anomenades branques empordaneses; dos casals històricament venerables i del pairalisme més llampani i més noble de l'Empordà del Mig: Cà l'Albert de Verges i Càn Galter de Celrà. No es pot pas escriure de l'Empordà, sense anomenar aquestes cases. En la vella rancier dels seus arxius, al mig d'aquell tràmpol de paperam esgroguèit, amb l'ànima oberta a tots els vents i amb una imaginació cosmopolita i voraginosa, s'hi ha produït la polifacètica i inquieta personalitat intel·lectual d'Albert i Galter.

Els que segueixen la vida periodística local hauran pogut llegir des de fa uns pocs mesos a «La Veu de l'Empordà» uns articles nodrits, plètòrics d'idees, d'ànsies i de fretures; grossos de promences per a un esdevenidor proper: és la prosa de n'Albert i Galter. Cantelluda, nerviosa escrita a batzegades per la por de no tenir temps d'abocar-ho tot. Aquest és l'home que avui ve a honorar la tribuna d'*Atenea*. I millor el coneixereu després d'haver-lo oït.

Jo tinc la íntima convicció de que tots vosaltres sentireu la forta personalitat que radica en Albert i Galter, el qual ha acceptat la nostra invitació no pas per a satisfer el seu amor propi sinó per a complir aquell deure íntim que tot jove, digne d'aquest nom, ha de sentir: el desig d'abrandar tots els cors amb la flamarada dels entusiasmes en pro de les causes nobles i santes.

J. PUIG PUJADES.

LA DANSA ETERNA

A la meva estimada neboda Na Maria Gifre

Danseu, muntanyes, danseu !
Les mans doneu-vos.
Estrenyeu
la gran rodona !
Oh, Pirineu !
La plana és presta...
Danseu... Danseu !

El mar murmura.
Fort bufa el vent.
Redressament
hi sent Natura ..
De moviment
fins Canigó en té fretura,
vestit de neu.
Danseu... Danseu !

La vida tota és una dansa.
Els astres volten pel firmament.
Ah, el nostre dubte fa la balança... !
Hom, prou s'hi atança,
febrosament,
a l'infinit
per veure a Déu !
Danseu... Danseu !

Les fulles d'or també rodolen.
De mals d'amor
les nines belles prou se condolen.
I, el ballador ?
No us ha pas dit si sent enyor
lluny de vosaltres ?
Doncs bé. Espereu
mentre danseu !

Dansa l'infant en el bressol
al ritme vast d'una cançó
Santa il·lusió
la de la mare ! Son ric plansó
li calma els mals. Oh, quin consol
sent quan el veu !
Danseu... Danseu !

Dansen les aus dins de l'atzur.
El líquid pur
fa d'element
al moviment
del peix llisquent.
El veremador dansa segur
mentre trepitja el fruit madur.
Dansa... prô beu.
Danseu .. Danseu !

Canta la merla i el rossinyol
Als cims, la dansa
fa temps que oscil·la
seguint els aires del flabiol
que el pastor llença
ben assegut en verd llençol.
Oh, esplet de sol !
De llum ton cant; com hi refila !
Refila i fila
les flors de neu...
Danseu... Danseu !

Vell Empordà ! Immensa anella !
Tingués parella
m'hi afegiria
Ai, dansaria
com vaig dansar
- grat somniar -
un altre dia.
No tinc a n'Ella !!
No m'espereu... !
Danseu... Danseu !

LLORENÇ VIVES.

Ciutat, 12 de desembre de 1928.

NOTICIARI

EL C. D. del Foment de la Sardana, de Figueres, fa constar, ací, el seu remerciament a l'eximi poeta i dramaturg N'Ambrosi Carrión per la seva estimable i meritíssima cooperació en el «Festival a benefici de la «Font d'Ignasi Iglésies» i dels damnificats de les Gavarres».

A l'ensem, al nostre car amic En Francesc Guillamet, el més cordial agraiment per haver fet donació d'un artístic dibuix-retrat d'Ignasi Iglésies, el qual fou sortejat en l'esmentat festival, aportant aquest sorteig una recapta de 150 pessetes a la «Font d'Ignasi Iglésies».

COM ja remarcavem en el número passat del nostre portantveu, repetim, avui, l'endrega de les gràcies més expressives als celebrats compositors N'Enric Sans i En Joaquim Serra per haver escrit per al nostre festival les sardanes «La font d'Ignasi Iglésies» i «Remembrança», respectivament, les quals han passat a formar part del nostre arxiu.

NO podem menys, també, de palesar el nostre reconeixement més sincer, al taquiller Enric Bosch; a Jaume Calmó, acomodador; i als porters Manuel Gasol i Josep Baudés, complint tots en la seva tasca de faisó totalment desinteressada.

EL passat mes de Desembre ens corprengué de debó la dolorosa nova de la mort del soci del «Foment» En Miquel B. Jué. Era ja d'edat avançada, havent estat llarg temps absent de la nostra terra, sense que això li hagués fet minvar el gran amor que per ella sentia.

Descansi en pau qui fou un bon entusiasta del nostre «Foment».

SABEM que fou un veritable èxit, la festa Pro-Gavarres i Montnegre celebrada al Parc de la Ciutadella el diumenge, dia 23, de Desembre, al matí, organitzat per les entitats cabdals del sardanisme barceloní. Hi prengueren part 8 cobles i no res menys que hi assistí una gernació d'unes 15 000 ànimes.

EN el darrer número del nostre portantveu, sofrirem involuntariament una errata en la poesia «Els teus ulls» del nostre amic i col·laborador En Llorenç Vives.

Allà on diu: «besos dels llavis meus no assedegats», deu dir: besos dels llavis meus no sadollats.

A la premsa catalana s'ha anunciat la propera aparició del llibre «En Pep de la tenora» la biografia del malaguanyat compositor tant esperada per nosaltres, i de la qual tinguérem la sort de sentir-ne les seves primícies en la conferència que ens donà l'any passat, el seu autor, l'eminent home de lletres En Pere Coromines.

DAVANT la impossibilitat de fer entrar en aquest número el *retrat* del mestre Antoni Juncà, d'E. Albert i Galter, fem avinent que es publicarà en el número proper.

ENTRATS que som a l'any nou no podem menys de desitjar a tots els socis i col·laboradors un bon any 1929 i que per llarg temps poguem continuar conjuntament la tasca empresa pel Foment de la Sardana per a un major esplendor de la nostra Dansa.

Aquest portantveu ha passat per la prèvia censura

Arts Gràfiques TRAYTER, Cervantes, 13, Figueres

Figuerencs!

Empordanesos!

Els que encara no us vestiu a la
SASTRERIA EXCLUSIVA PER A LA MIDA de

MARIAN FONTDECABA

no deixeu passar una altra temporada i aneu-hi tot
seguit a que us prenguin la mida amb la
seguretat que en quedareu clients.

CARRER JOAN MARAGALL, 3 i 5, PRIMER PIS
FIGUERES

MOBLES VILANOVA

ESTIL
MODERN
EPOCA

- FIGUERES -

CONSTRUCCIO ESPECIAL
DELS
TALLERS DE LA CASA